

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Geir-Atle Olsen

Deres ref

Vår ref

Dato

19/33-

31. januar 2019

Svar på henvendelse om AMS

Vi viser til din henvendelse av 24. januar 2019 vedrørende innføringen av avanserte måle- og styringssystem (AMS).

Innen 1. januar 2019 skal alle norske strømkunder ha fått installert AMS, også kjent som smarte strømmålere. Innføringen av AMS i Norge er basert på en grundig prosess hvor installasjon av AMS vurderes å være samfunnsøkonomisk lønnsom.

I de fleste europeiske land er det gjennomført kost-nytteanalyser av installasjon av AMS med positivt resultat. Flere land, blant annet Danmark, gjennomfører for tiden lignende installasjonsprogrammer for AMS som i Norge. I Sverige og Finland har man hatt slike målere i flere år allerede.

Når det gjelder spørsmål om evt. helsemessige virkningene av AMS, støtter departementet seg på vurderinger og anbefalinger som gjøres av norske helsemyndigheter. Departementet bemerker at Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (tidligere Statens strålevern), som relevant fagmyndighet for strålevern i Norge, tydelig slår fast at elektro-magnetiske felt fra de nye strømmålerne er svært svake og ikke representerer noen helsefare.¹ Et eget utvalg ble for noen år siden satt sammen for å undersøke forskningen som var gjort om temaet. Konklusjonen var her at det ikke finnes vitenskapelig grunnlag for å hevde at det er en sammenheng mellom helseplager og svake radiofrekvente felt. Også Helsedirektoratet understreker at det ikke er dokumentert sammenheng mellom helseplager og så svak stråling. Du kan finne rapporten fra utvalget på følgende adresse:
<https://www.fhi.no/publ/2012/svake-hoyfrekvente-elektromagnetisk/>.

¹ <https://www.dsa.no/filer/1bc9a4abcc.pdf>

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
977 161 630

Avdeling
Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Ingrid Knudsen Aas
22 24 62 63

Selv om det ikke er dokumentert noen sammenheng mellom helseplager og AMS-målere, kan det være særlige tilfeller hvor fastlegen, etter en helhetsvurdering av pasientens helsetilstand hvor også andre forhold vurderes, likevel kommer til at det er grunnlag for å skrive en legeerklæring med fritak fra AMS som et riktig tiltak for pasienten.

Departementet understreker at utrulling av AMS er en del av moderniseringen av strømmettet, som forventes å gi fordeler både for strømkundene og for kraftsystemet. Hyppige automatiske avlesninger betyr at datakvaliteten vil øke. Dette gjør at nettselskapene vil få langt mer nøyaktig informasjon om tilstanden i nettet. Informasjonen kan brukes til å drifte og dimensjonere nettet mer effektivt. Blant annet vil det ta kortere tid å lokalisere brudd og andre feil. Strømkundene vil på sin side slippe månedlig avlesning og innrapportering av sitt forbruk, få mer korrekte strømregninger og muligheten til å ha et mer aktivt forhold til sitt strømforbruk. Det spesielle med AMS-innføringen er at det er en koordinert omlegging til nye målere. Denne samkjøringen er nødvendig for at alle strømmålerne skal oppfylle de samme funksjonskravene.

Det er nettselskapets ansvar å sørge for at alle målere avleses minst én gang i året og at måledataene er riktige. AMS-målere sender automatisk ut korrekte måledata, som er nødvendig for å gi kunden riktig faktura. For strømmålere uten kommunikasjonsenhet må nettselskapet sikre at avlesningene er riktige.

Alle fritak for installasjon av AMS vil kunne innebære økte kostnader for driften av strømmettet, blant annet fordi nettselskapene får ekstra kostnader knyttet til å håndtere manuelt avleste data og kontrollavlesning. NVE har derfor tillatt nettselskapene å kreve et gebyr som dekker kostnadene ved manuell avlesning. Hvis nettselskapene ikke krever et slikt avlesingsgebyr vil kostnaden for at enkelte kunder har manuelt avlest strømmåler i stedet måtte dekkes gjennom en høyere nettleie for de øvrige strømkundene. Gebyret kan ikke være større enn kostnadene nettselskapet har med manuell avlesning, og skal ikke øke nettselskapenes overskudd.

Etter forespørsel fra kunder plikter nettselskapet å gi informasjon om beregningsgrunnlag av egne tariffer, inkludert om gebyret for manuell strømavlesning. Nettselskapet skal informere om hvordan gebyret er beregnet, og hvilke kostnadselementer som er inkludert i beregningen. Departementet oppfordrer til å ta kontakt med ditt nettselskap med forespørsel om informasjon om beregningsgrunnlag av egne tariffer.

Dersom kunde og nettselskap ikke kommer til enighet kan forholdet klages inn til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Olje- og energidepartementet er klageinstans for NVEs vedtak.

For spørsmål om stenging av kundens anlegg, anbefaler vi å se på standardavtalen kunden inngår med nettselskapet sitt. Den er utarbeidet av Forbrukerrådet og Energi Norge.² Standardavtalen er beregnet til bruk av strøm og netjtjenester til private forbrukere. Elklagenemda kan også kontaktes ved spørsmål om lovligheten av stenging.

Med hilsen

Kjell M Grotmol (e.f.)
avdelingsdirektør

Ingrid Knudsen Aas
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

---

² <https://www.elklagenemnda.no/contentassets/394650f70082402c882be6dce905604a/standard-nettleieavtale.pdf>